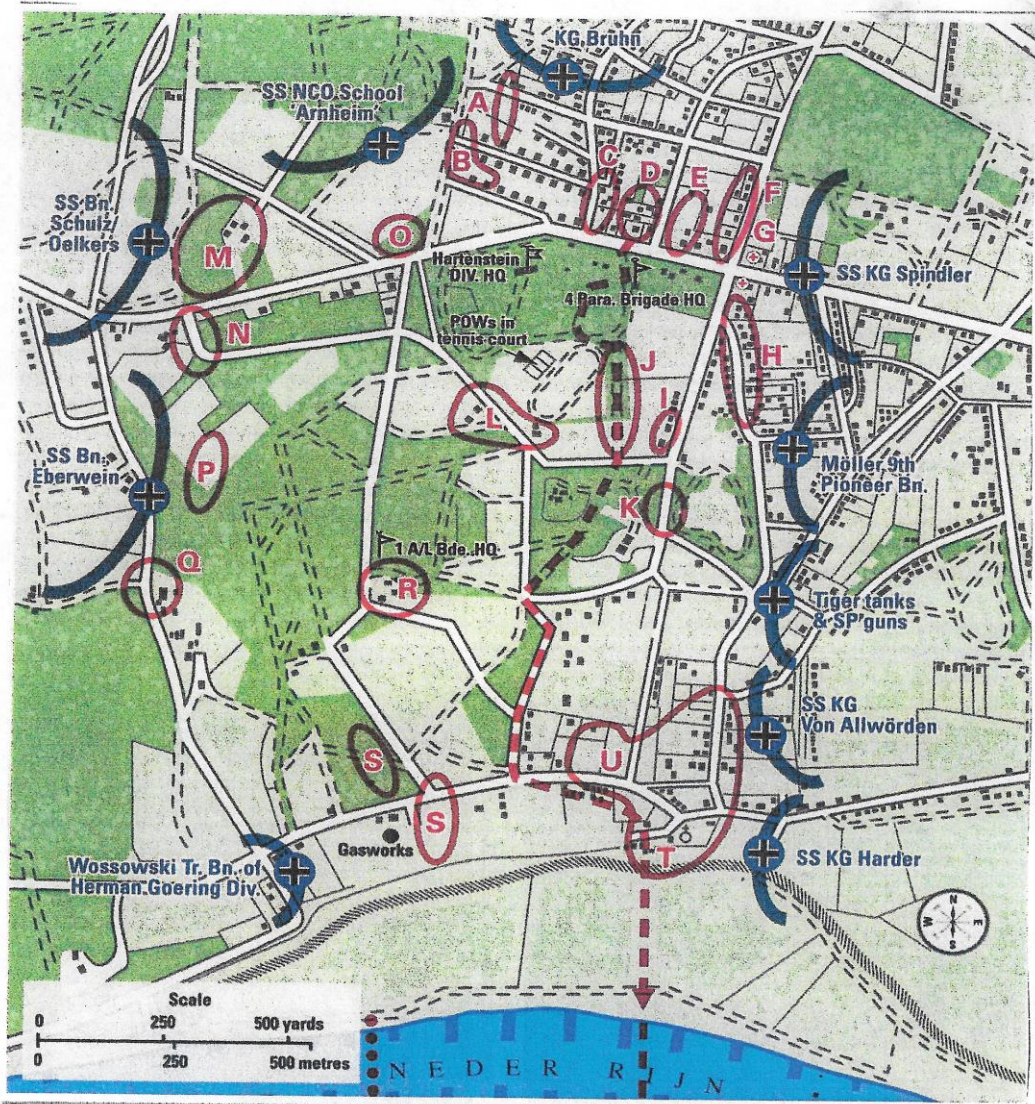

Battlefieldtour Oosterbeek 15 april 2017

156 Bn. Withdrawal 'Operation Berlin' Monday 25th September.

A - 7 KOSB	I - 4 Para. Bde. Composite Pl.	O - Recce Sqn.	U - Lonsdale Force (elements of 1, 3 & 11 Para. Bn., plus South Staffords & Glider Pilots) Lt. Regt. Artillery
B - Glider Pilots	J - Glider Pilots	P - Units of 1 Polish Para. Bde.	
C - Recce Sqn.	K - RASC	Q - D Company, 1 Border	
D - 156 Para. Bn.	L - HQ 4 Para. Bde. Def. Pl.	R - Glider Pilots	
E - 10 Para. Bn.	M - A Company, 1 Border, 9 Field Company RE, 4 Para. Sqn. RE & 261 Field Park Company RE	S - Breese Force (two pls. A Coy. & elements of B Coy. Border, 11 Para. Bn.)	
F - Glider Pilots	N - C Company, 1 Border	T - Lt Regt. Artillery	
G - Units of 1 Polish Bde.			
H - 21 Indep. Para. Coy.			

In dit gebied de zogenaamde perimeter, een hoefijzervormig gebied tussen de Utrechtseweg in het noorden tot aan de Rijn in het zuiden hebben de Engelse para's slag geleverd met de Duitsers rondom het hoofdkwartier van Generaal Urquhard,

Hotel Hartenstein. Deze veldslag was op het laatst een overlevingsslag. Deze slag om de perimeter van Oosterbeek is maar een klein gedeelte van de gevechten die zich overal hebben afgespeeld.

Zaterdagmorgen rond halfnegen hadden we ons verzameld in de Rozensteeg vlakbij de Ned. Hervormde kerk aan de Benedendorpseweg in Oosterbeek.

We waren hier met 26 personen, Joop de Lange stond al klaar om met ons rond te lopen en aan te wijzen wat er zoal op diverse plekken was gebeurd.

Dit gebied van Oosterbeek, de zogenaamde perimeter was het laatste bolwerk van de Airbornes en ze hebben daar tot het laatst toe stand gehouden, op het laatst ook nog geholpen door een handjevol Polen die geland waren aan de andere kant van de Rijn bij Driel en die met een klein aantal gelukt is om de Rijn over te steken en te helpen vechten. De Engelsen noemden het de perimeter en de Duitsers spraken over de Hexenkessel, en die benaming komt volgens mij beter overeen met de situatie toen.

Er is ontzettend hard gevochten daar en Joop vertelde van elke straat die daar ligt wel een verhaal, over een para die boven op een handgranaat was gesprongen toen de Duitsers die in een kelder gooiden waar ook burgers in zaten en zodoende het leven van een vrouw en haar zoon gered had, teveel om op te noemen.

De Duitsers probeerden de Para's de pas af te snijden door bij de Benedendorpseweg door te stoten en zodoende de vluchtweg richting de rivier te blokkeren.

Dit is hun nooit gelukt, maar het scheelt vaak een haar. Hoe hard er bij de Oude Kerk gevochten is, valt nog te zien aan de vele kogelgaten, met name in de toren van de kerk en de littekens in de oude bomen. In harde gevechten, soms van man tegen man, maar ook van de licht bewapende para's tegenover de zware Duitse Tiger-tanks, verdedigen de para's zich. Uit aantekeningen en verslagen, na de oorlog door Britten en Polen gemaakt, blijkt hoe verbitterd er gevochten is.

Ze hadden aan alles gebrek, zowat geen munitie, voedsel, verbandmiddelen enz.

Maar bovenal werden ze op een gegeven moment ook overmand door uitputting.

Ze werden continue bestookt door mortieren, tanks, geschut en zware mitrailleurs.

En vlak ook de sluipschutters niet uit die constant tussen de broze linies wisten te infiltreren. Dus dag en nacht in actie zowat.

De bevoorrading vond plaats door de lucht, maar de meeste spullen komen in Duitse handen, de Duitsers zouden later zeggen dat ze nog nooit zo'n goedkope oorlog hadden gevoerd.

Deze verhalen vertelde Joop allemaal en dan ook nog de namen van personen en bataljons er bij en dat alles uit de losse pols. Chapeau Joop, ik doe je het niet na.

We waren begonnen rond negen uur en rond de middag waren we aan de

Utrechtseweg en zijn we langs Hartenstein richting Oude Herberg gelopen en die vroeger meen ik te weten de Koude Herberg werd genoemd, waarom weet ik niet.

Of ze de kachel nooit aan hadden of dat je er geen warme maaltijd kon krijgen.

Ik neig naar het eerste.

Maar daar hebben we genoten van een uitstekende lunch en na de middagpauze zijn we weer verder gegaan richting de Rijn en Westerbouwing, die is overigens ook helemaal verwoest door de intense gevechten, hier heeft nog een Canadees getracht de Duitsers tegen te houden wat niet gelukt is en hij is daar ook gesneuveld. Dan had je daar ook nog de Hemelse berg in de buurt, dit was de laatste verdedigingslinie van de para's, deze is trouwens nooit serieus door de Duitsers aangevallen.

Afbeelding 1: Verdediging van de perimeter

Maar het was een ongelijke strijd, als je nagaat lichtbewapende para's tegenover Tiger-tanks en het dan nog zo lang uithouden. Ze moesten de brug 48 uur houden dan zou Horrocks bij hun zijn. Ze hebben het 72 uur volgehouden nog 24 uur langer dan gepland en met maar goed 600 man zijn ze op de brug gekomen en zolang stand gehouden. Daar hoort maar een woord bij, RESPECT.

Het was een geweldige tour deze dag. Joop had geen gebrek aan belangstelling, hij bracht alles met een aanstekelijk enthousiasme en als een echte professional. Als ik er net zoveel vanaf wil weten als Joop, dan moet ik me nog aardig inlezen. Dit was mijn verslag van onze Battlefielddtour de Perimeter van Oosterbeek. Ik zou zeggen, volgende tour ook die richting uit, want er is nog veel meer te vertellen van andere punten en wat daar allemaal gebeurd is.

Dus Joop, als je het niet erg vind, je bent nog niet van ons af, tot de volgende keer.

Uw redacteur, Kpl1 bd Jan Manenschijn, (de Moane)